



**Leidschendam-
Voorburg**

Postbus 1005
2260 BA Leidschendam
Telefoon 14 070
@Gemeente_LV
www.lv.nl/contact
www.lv.nl

Datum 13 mei 2025

Ons kenmerk 4287

Onderwerp Reactie gemeente Leidschendam-Voorburg op de consultatie inzake de intrekking van de Spreidingswet.

Geachte mevrouw Faber,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leidschendam-Voorburg deelt haar zorgen over de voorgenen intrekking van de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (Spreidingswet). Deze intrekking is aangekondigd in de contourennota van 14 april 2025 en is ter consultatie aangeboden.

De gemeente Leidschendam-Voorburg heeft zich de afgelopen periode actief ingezet voor het realiseren van opvangplekken, conform de doelen van de Spreidingswet. Het college ziet in het verdwijnen van deze wet aanzienlijke gemeentelijke risico's ten aanzien van de (financiële) uitvoerbaarheid, continuïteit en de bestuurlijke draagkracht voor opvangvoorzieningen. Graag licht zij deze zorgen toe.

1. Algemeen standpunt

De gemeente Leidschendam-Voorburg maakt zich zorgen over de intrekking van de Spreidingswet. In de contourennota blijven veel van dezelfde richtlijnen en verwachtingen bestaan, maar zonder juridische verplichting of structurele financiële ondersteuning. Er is geen beleid voor de langere termijn. Hierdoor worden voortdurend maatregelen voor de korte termijn genomen, hetgeen hoge maatschappelijke kosten met zich meebrengt. Dit maakt het voor gemeenten bijna onmogelijk om duurzaam opvangbeleid te ontwikkelen en om bestuurlijk draagvlak te behouden.

2. Ervaringen met de eerste cyclus van de Spreidingswet

In de eerste cyclus van de Spreidingswet is in onze gemeente een kleinschalige opvang voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV-ers) gerealiseerd met 80 opvangplekken tot eind 2026. Daarnaast wordt er per 1 juli 2025 een locatie voor 200 asielzoekers gerealiseerd, die loopt tot juli 2027. De samenwerking met het COA verliep goed en ook onder veel inwoners was er begrip voor de noodzaak van opvang. Toch merken wij dat voortdurende onzekerheid op landelijk niveau over beleid en wetgeving leidt tot lokale onrust in de gemeente. Heldere en consistente

Graag in uw antwoord datum en ons kenmerk vermelden.

kaders zijn essentieel voor een goede uitvoering en communicatie richting inwoners.

3. Aandachtspunten bij de voorgenomen intrekking

In de contourennota wordt het voornemen uitgesproken om zes elementen uit de Spreidingswet te behouden. Onderstaand lichten wij de aandachtspunten bij elk van deze elementen toe:

I. Gemeentelijke exploitatie van asielopvangvoorzieningen

Hoewel gemeenten de mogelijkheid behouden om opvangvoorzieningen onder eigen verantwoordelijkheid te exploiteren, geeft de contourennota aan dat de praktische invulling hiervan nog in ontwikkeling is. Dit maakt het voor gemeenten lastig om op dit moment concreet beleid te ontwikkelen of investeringen te doen. De vrijblijvendheid in het nieuwe systeem vergroot het risico dat de opvangopgave ondergeschikt wordt aan andere wettelijke taken van gemeenten.

II. Coördinatiemechanisme (LRT/PRT)

Onze gemeente waardeert de Provinciale en Landelijke Regietafels, die waardevolle bijdragen hebben geleverd aan de afstemming en verdeling van de opvangopgave. Het ontbreken van een juridisch bindend kader kan de effectiviteit en positie van deze tafels beïnvloeden, vooral zonder capaciteitsbesluit.

III. Capaciteitsraming zonder juridische verplichting

De capaciteitsraming blijft bestaan, maar is politiek moeilijk uitlegbaar als de juridische verplichting ontbreekt. Deze vrijblijvendheid bemoeilijkt het behouden van lokaal draagvlak.

IV. Consolidatie van plekken uit de eerste cyclus

Onze gemeente heeft op verzoek van het COA 2 tijdelijke locaties voor de opvang van asielzoekers mogelijk gemaakt met de benodigde randvoorwaarden zoals samenwerking, communicatie, en onderwijscapaciteit. Dit zijn korte-termijn oplossingen. Heldere randvoorwaarden en financiële ondersteuning zijn essentieel voor duurzame opvang.

V. Moment van intrekking na de eerste cyclus

Het COA opent binnenkort een opvang in onze gemeente van twee jaar, met mogelijkheid tot verlenging met 1 jaar. De bestaande opvang voor 80 minderjarige asielzoekers loopt tot eind 2026. De Spreidingswet wordt volgens deze contourennota per 31 januari 2026 ingetrokken. Dit roept praktische vragen op over opvanglocaties die tijdens de overlapperiode operationeel blijven. Wij verzoeken om meer (financiële) duidelijkheid over de overgang tussen deze fasen om rust te bieden aan inwoners, partners en de opvanglocatie.

VI. Overgangsbepalingen en financiële afwikkeling

De overgangsbepalingen zijn onvoldoende concreet, met onduidelijkheid over compensatie en uitkeringen. Deze onzekerheid bemoeilijkt bestuurlijke keuzes en ondermijnt het maatschappelijk draagvlak. Grote investeringen zijn gemaakt om opvang van asielzoekers mogelijk te maken, terwijl het steeds om tijdelijke locaties gaat is. Duidelijke financiële randvoorwaarden en een stabiel beleidskader zijn nodig

om verantwoord bij te dragen aan de opvangopgave. Daarnaast baart het onze gemeente zorgen dat de Spreidingswet al wordt ingetrokken terwijl opvanglocaties nog steeds nodig zijn.

4. Relatie met het samenhangend pakket

Het samenhangend pakket dat wordt voorgesteld om de Spreidingswet te vervangen bevat aanknopingspunten, maar vormt geen volwaardig alternatief voor de Spreidingswet. Zonder structurele randvoorwaarden, financiering en duidelijke taakverdeling is uitvoering voor gemeenten onhaalbaar, zeker in een overbelaste woningmarkt. Daarnaast is er ook weinig samenhang met het beleid van het ministerie van VRO inzake het verbod op het huisvesten van statushouders in sociale huurwoningen.

5. Tot slot

De opvang van asielzoekers is een gezamenlijke maatschappelijke opgave. Wij blijven bereid om hierin verantwoordelijkheid te nemen, mits het Rijk gemeenten serieus betreft, ondersteunt en zorgt voor uitvoerbaarheid op lokaal niveau.

Wij hopen dat u onze aandachtspunten meeneemt in de verdere besluitvorming en blijven graag in gesprek over de vormgeving van een rechtvaardig en uitvoerbaar opvangstelsel.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

R.J. den Haan
secretaris

M.W. Vroom
burgemeester